Una setmana a la Universitat Nova Història

Autor: Pol Bragulat
Data de publicació: 11-08-2016

En Pol Bragulat ens dóna el seu parer sobre la seva estada a la 3a Univerisitat Nova Història

Diu el saber popular que no pots jutjar imparcialment quelcom si no ho has conegut de primera mà. Precisament, aquesta setmana passada de l'1 al 5 d'agost vaig participar a la tercera edició de la Universitat Nova Història a Montblanc. El curs l'organitzava l'Institut de Nova Història, una entitat amb què havia establert contacte per pura casualitat. Resulta que per al Treball de Recerca del Batxillerat vaig acabar fent-li una entrevista a en Jordi Bilbeny, de qui d'alguna forma se'n podria dir que "contigo empezó todo" a l'institut.

Les dues hores i mitja d'explicació d'en Bilbeny, detallant tot allò que desconeixia o que dubtava, varen destarotar la meitat del treball que tenia pensat. Es veu que és comú que quan parles per primer cop amb ell acabes amb la sensació d'haver pujat en una muntanya russa: el cap et dóna voltes i tens ganes de serenitat per tornar a posar a lloc tots els pensaments que et ballen. La veritat és que no estava així pel fet que m'haguessin dit que la decadència catalana era una fal·làcia o perquè m'expliquessin que En Colom era català. Sinó que el cervell em bullia perquè, per primer cop en la meva vida, se m'havia obligat a tractar la Història amb ment crítica, dubtant del que se m'havia explicat i utilitzant la raó a l'hora d'analitzar els fets històrics. No m'havien explicat un conte del qual m'havia d'empassar cada paraula. Se m'havia donat l'opció de valorar raonadament i decidir per mi mateix.

Algú pot preguntar-se a què ve aquesta petita batalleta, però és crucial per entendre què va passar durant els cinc dies en aquell claustre de l'antic convent de Sant Francesc, a Montblanc. Una quinzena d'investigadors i una quarantena de participants varen estar durant cinc dies escoltant arguments, debatent, raonant i preguntant críticament sobre els temes que es proposaven a les conferències. De forma quasi excepcional en l'estudi de la Història, qüestionàvem allò que crèiem que no tenia coherència, s'aportaven dades noves i no es tenia por a rebatre conceptes que fins ara es tenien com a veritats monolítiques. Durant una setmana el pensament lliure hi tenia lloc enmig d'aquell grup de gent que es respectava, sovint en la discrepància mútua. Al cap i a la fi, els dies de convivència i participació tenien un sentit per ell mateix més enllà de les conviccions que es compartien.

No tinc ni idea si mai s'acabarà d'acceptar fer un debat històric sobre a quin nivell de manipulació la inquisició i censura espanyoles van arribar. Ni tampoc sé si mai aconseguirem convèncer el nostre país que la Història que sempre ens han explicat del nostre poble ha estat tergiversada. El que sí sé és que, només pel fet d'haver participat en aquest curs de l'Institut Nova Història, hauré posat un gra de sorra perquè la raó i el pensament crític i lliure puguin ser una normalitat a la nostra societat.

Pol Bragulat

Agost del 2016